

ערש"ק פרשת שלח תשע"ב

**שו"ת בענייני רפואה בשבת (2)**

**בענייני מחתך וקורע, נסיעת רופאים ואחיות לבית חולים, ובעניין גוזז**

**מורנו הרב יצחק מרדכי הכהן רובין**

לכבוד הרב שליט"א:

**תודות לרב על התשובות היקרות. אודה על התייחסות הרב לשאלות נחוצות נוספות -**

**1. חלק ניכר מעבודת האחות כרוך בחיתוך סרטי הדבקה לצורך הדבקת תחבושת, או קיבוע עירוי. בדרך כלל האחות מעריכה את האורך הרצוי + - סנטימטר, והחיתוך נעשה ידנית (ללא מספרים). האם פעולה זו כרוכה באיסור תורה?**

**2. ישנם רופאים ואחיות שמגיעים בשבת ברכבם הפרטי או בהסעה.**

**במידה והנסיעה היא מחוץ לעיר בהכרח יהיה מעבר מרשות לרשות. (גם בלי יציאה מחוץ לתחום) האם טלטול החפצים האישיים בזמן הנסיעה ברכב מיוחס לנהג? לנוסע? או שמא אין זה כלל "טלטול" המיוחס לאדם ואין צורך להשאיר חפצים אישיים מראש בבית החולים לקראת תורנות שבת?**

**3. לעיתים יש צורך לגלח שיער כדי להקל על קירוב שולי פצע או ליצירת מגע טוב יותר של האלקטרודות לרישום א.ק.ג.**

**האם יש בכך מלאכת גוזז מהתורה או שאין כאן "יפוי העור" אלא צורך צדדי?**

**בתודה וברכה,**

**תשובה**

**לכבוד ...**

והנה רופא שנוסע במכוניתו לבית החולים – הרי שאם המכונית נמצאת ברחוב והוא מוציא מהבית למכונית נמצא מטלטל מרה"י לרה"י דרך כרמלית שיש בזה איסור. ואם המכונית נמצאת בחניה פרטית בתוך רה"י שלו נמצא שהעביר מרה"י לרה"י שאין בזה חשש. ואם החפצים מונחים בתוך המכונית דינם כנמצאים ברה"י ולכן מותר לנסוע עמם בתוך התחום שהרי אין כאן טלטול בכרמלית כיון שהחפצים נמצאים במכונית שהיא רה"י, והרי זה כרה"י שנוסעת ממקום למקום. אך אם נוסע מחוץ לתחום נמצא מוציא חפצים מחוץ לתחום.

נמצא שבכל פעם שרופא או אחות מוציאים חפצים מביתם הרי שיש לבדוק אם ההוצאה היא לרכב פרטי או הסעה הנמצאים בכרמלית, שאז יש בזה טלטול מרה"י לכרמלית, וכן לבדוק אם אין הוצאה מחוץ לתחום.

**ג. בגזיזה לצורך רפואי אין גוזז ד"ת כיון שאין בזה יפוי כלל.**

**א. יש בזה חשש דאורייתא של מלאכת מחתך. ] ובעניין זה יש להוסיף עוד שגם לעניין קריעת חוט דנטלי בשבת, יש לדון בו מצד מחתך ומצד מתקן מנא, דאף שבעלמא חיתוך חוט כתב הבה"ל סי' שי"ד שאין בו משום קורע מ"מ אם הוא מתכוין להשתמש בו לצורך מסויים הרי שיש בזה משום תיקון כלי מדרבנן, כהא דאיתא במשנה ביצה דף לב: דאין מקרעין את הנייר על מנת לצלות עליו דג דיש בזה איסור מכה בפטיש. וכן יש לדון בזה חשש מחתך כיון שהוא מקפיד על מידה זו ולא אחרת].**

**ב. רופאים או אחיות המגיעים ברכבם הפרטי או בהסעה לעניין הבאת חפצים עמם בשבת. יש להבדיל בזה בין תוך התחום לבין חוץ לתחום ובין דברים המונחים ברכב לבין דברים שמוצאים מן הבית ומביאים לרכב כגון תיק וכדומה.**

**כהקדמה לכל העניין יש לידע – שמכונית נידונה כרה"י [כיון שאפשר להכניס לתוכה תיבה שרוחבה דע"ד וגובהה י"ט]. כמו"כ הנהג הוא זה שעובר על איסורי ההוצאה.**